
Inhoud

Informatie vooraf	9
1. Situering	9
Leraren	10
Studenten lerarenopleiding	11
2. Doel en doelgroep	11
3. Woordgebruik	12
Hoofdstuk 1. Een kader voor binnenklasdifferentiatie	13
1. Een overzicht	13
Beroepshouding	13
Kern en doel	14
Op basis waarvan kan je differentiëren?	14
Welke elementen van de didactische praktijk kan je bespelen?	15
2. Hoe gebruiken?	15
Differentiatievoorbeeld 1	15
Differentiatievoorbeeld 2	16
Differentiatievoorbeeld 3	17
Differentiatievoorbeeld 4	18
Opdracht	19
Meer weten	20
Hoofdstuk 2. Een beroepshouding	21
1. Twee voorbeelden	21
2. Beroepshouding als voorwaarde voor binnenklasdifferentiatie	23
3. Beroepshouding als geheel van opvattingen	23
Leeromgeving is de sleutel tot studiesucces	23

Verschillen zien, accepteren en waarderen	24
Teaching up	24
Gedeelde verantwoordelijkheid	25
Flexibiliteit in leerinhoud, -proces en -product	27
Opdracht	27
Hoofdstuk 3. Kern en doel van binnenklasdifferentiatie	29
1. Kern	30
2. Doel	31
Verhoogde motivatie en welbevinden	31
Leerwinst	32
Leerefficiëntie	33
3. Veel voorkomende bezwaren tegenover binnenklasdifferentiatie	34
De mythe van de homogene klasgroep	35
Geen tijd voor diversiteit	36
Binnenklasdifferentiatie = geïndividualiseerd onderwijs	37
Iedereen gelijk voor de wet	39
Opdracht	40
Hoofdstuk 4. Op basis waarvan kan je differentiëren?	41
1. Voorkennis	42
2. Cognitieve vaardigheden	44
3. Metacognitieve vaardigheden	49
4. Affectieve vaardigheden	52
Motivatie	52
Doorzettingsvermogen	54
Zelfkennis	54
Zelfvertrouwen	55
Empathie	56
Sociale vaardigheden	57
5. Leervoorkeuren	57
6. Interesses	59
7. Achtergrond	60
8. Motorische vaardigheden	63
Opdracht	64
Meer weten	68

Hoofdstuk 5. Welke elementen kan je bespelen?	69
1. Leerdoelen	70
Taxonomie van Bloom	72
Basis, Herhaling en Verdieping	74
2. Groepeeringsvormen	78
Homogene en heterogene groepen	78
Convergerende en divergerende werkvormen	82
3. Voorbeelden van werkvormen die aanzetten tot differentiatie	83
Klein begonnen is half gewonnen	83
Geïndividualiseerde taken	85
Contractwerk	87
Hoekenwerk	89
Projectmatige werkvormen	90
Onderzoeksgerichte werkvormen	91
Probleemgestuurde werkvormen	92
Werken met casussen	93
Durf je eigen onderwijs te ontwerpen!	94
4. Instructie	95
Binnen de klas	95
Buiten de klas	98
5. Tempo	99
Binnen de klas	99
Buiten de klas	101
6. Evaluatie	102
Formatieve en summatieve evaluatie	104
Formatief evalueren	105
Learning analytics	106
Summatief evalueren	106
Permanente evaluatie	112
7. Bijkomende ondersteuning door peers en/of collega's	114
Peer assisted learning	114
Co-teaching	115
8. Feedback	117
Doel	117
Soorten feedback	120
Timing van de feedback	123
Hoe feedback geven?	124
9. Eindproduct	125

10. Leermaterialen en media	127
Cursusmaterialen	127
Hulpbronnen	128
Opdracht	129
Meer weten	129
Hoofdstuk 6. Binnenklasdifferentiatie in de lerarenopleiding	131
1. Binnenklasdifferentiatie in de lerarenopleiding, een stand van zaken	131
2. Teach as you preach	133
3. Starten met binnenklasdifferentiatie, een screeningsinstrument	134
Waarom dit screeningsinstrument?	134
Basis van het screeningsinstrument: lijst met stellingen	134
Hoe gebruiken?	137
4. Hoe begeleidt en beoordeelt een lerarenopleider studenten inzake binnenklasdifferentiatie?	140
Hoe student-leraren begeleiden?	140
Hoe student-leraren evalueren?	142
Meer weten	143
Besluit met nuttige wenken voor schoolleiders	145
Dankwoord	147
Referenties	149